

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.21.178

**Inventaris van het archief van mr.
E.B.F.F. Baron Wittert van Hoogland**

Versie: 22-12-2022

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 1972

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	13
Inhoud en structuur van het archief.....	14
Inhoud.....	14
Verantwoording van de bewerking.....	15
Verwant materiaal.....	16
Beschikbaarheid van kopieën.....	16
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	17
I. Algemeen.....	17
1. Autobiografische aantekeningen.....	17
a. Memoires.....	17
b. Overige autobiografische aantekeningen.....	22
2. Briefwisseling.....	24
3. Documentatie.....	26
II. Functies.....	27
1. Cancellarius van de Nederlandsche Balije van de Soevereine Orde van Malta (1911-1946).....	27
2. Secretaris en lid van de Rooms-Katholieke Staatspartij. (1916-1926).....	28
3. Voorzitter van de Vereeniging van Raden van Arbeid (1919-1925).....	28
4. Commissaris van diverse bedrijven.....	29
5. Overige functies.....	29
III. Genealogische activiteiten.....	31
1. Redacteur van het Nederlandsch Adelsboek (1903-1946).....	31
2. Genealogische publikaties.....	31
IV. Particulier.....	32
AANVULLING 1987.....	35
I. ALGEMEEN.....	35
1. Autobiografische aantekeningen.....	35
a. Memoires.....	35
b. Overige autobiografische aantekeningen.....	35
2. Briefwisseling.....	36
3. Documentatie.....	36
II. STUKKEN BETREFFENDE ZIJN OPENBAAR LEVEN.....	37
1. Cancellarius van de Nederlandse Balije van de Soevereine Orde van Malta (1911-1946).....	37
2. Secretaris en lid van de Algemeene Bond van R.K. Kiesverenigingen en van de Roomskatholieke Staatspartij. 1912-1926.....	38
3. Lid van de Haagse gemeenteraad.....	39
4. Voorzitter van de Vereeniging van Raden van Arbeid.....	39
5. Overige activiteiten.....	40

III. STUKKEN BETREFFENDE ZIJN PARTICULIER LEVEN.....	41
AANVULLING 2019: Fotoarchief.....	42

Bijlagen.....	45
----------------------	-----------

Index op personen en zaken.....	45
---------------------------------	----

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 161 E.B.F.F. Wittert van Hoogland Collectie 161 E.B.F.F. Wittert van Hoogland

Archiefbloknummer:

C25139

Omvang:

266 inventarisnummer(s); 6,80 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte stukken, geen bijzondere documenten.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Mr. E.B.F.F. Baron Wittert van Hoogland (1875-1959)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Mr. E.B.F.F. Baron Wittert van Hoogland (1875-1959) was voorstander van een democratisch katholieke, sociale politiek. Als lid van de katholieke adel huldigde hij het adagium "noblesse oblige". Door zijn volgens sommigen, met name zijn voormalige geestverwant te vooruitstrevende ideeën werd hij binnen de Rooms Katholieke Staats Partij op een zijspoor gezet. Deze breuk leidde tevens tot een uittreding uit de Katholieke kerk. De situatie die in Europa ontstond na de vrede van Versailles vond hij voor Duitsland onacceptabel. Om deze reden toonde hij begrip voor het feit dat dit land zich later tegen Engeland en Frankrijk keerde. Tijdens WOII sympathiseerde hij met de NSB, hoewel hij de Duitse inval en politiek afkeurde. Op grond hiervan werd hij na afloop van de oorlog oneervol ontslagen. Het archief bevat veel persoonlijke herinneringen, o.a. aan zijn omgang met Prins Hendrik en bij de uitoefening van zijn functies en nevenfuncties.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 161 E.B.F.F. Wittert van Hoogland
Collectie 161 E.B.F.F. Wittert van Hoogland, nummer toegang 2.21.178,
inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Wittert van Hoogland Wittert van Hoogland, 2.21.178, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Mr. Evert Bonifacius François Frederik, baron Wittert van Hoogland en Emiclaer, heer van Hoogland, Emiclaer, Langenoorth en Bloemendaal, werd op 2 april 1875 in Den Haag geboren. Hij was de oudste zoon van Frederik Adriaen Petrus Wittert van Hoogland (1840-1922) en Augustina Carolina Maria Hubertina Beerenbroeck (1853-1924). Stamvader van het geslacht Wittert van Hoogland was Herman Wittert uit Delfshaven (ca. 1440). In 1737 verkreeg het geslacht van de Staten Generaal de heerlijkheid Hoogland; in 1776 ontving het geslacht van keizerin Maria Theresia van Oostenrijk de titel van baron bij eerstgeboorte onder bevestiging van oude adel.¹

Evert Wittert bracht zijn jeugd door in Den Haag en in het kasteel zijner grootouders te Roermond. Van 1888 tot 1893 bezocht hij het Gymnasium Haganum, waar de latere minister-president Ch.J.H. Ruys de Beerenbrouck en de latere minister van buitenlandse zaken H.A. van Karnebeek zijn klasgenoten waren. De daar begonnen opleiding werd voltooid op een internaat in Katwijk aan de Rijn. Tijdens zijn schooljaren kwam hij via zijn oom Mgr.W.M.G. Wittert van Hoogland in contact met diens vriend Herman Schaepman, wiens leven hij zich ten voorbeeld zou stellen.

Op 12 augustus 1896 slaagde Wittert van Hoogland voor zijn toelatingsexamen voor de universiteit; te Leiden schreef hij zich in voor de rechtenstudie. Hij werd een actief student; als lid van de studentenweerbaarheid Pro Patria maakte hij deel uit van erewachten bij de inhuldiging van Koningin Wilhelmina in 1898 en bij haar huwelijk met Prins Hendrik in 1901; hij was voorzitter van de redactie van de studenten Almanak van 1900 en van de maskeradecommissie van het Corpslustrum in juni van het zelfde jaar. In 1901 richtte hij het Nederlandsch Adelsboek op, dat jaarlijks zou verschijnen en genealogieën zou bevatten van Nederlandse adellijke geslachten. Tot 1946 zou hij van dit jaarboek redacteur blijven. In 1908 leverden zijn genealogische activiteiten hem het lidmaatschap van het Historisch Genootschap op. Op 18 december 1903 studeerde hij af en op 16 januari 1904 promoveerde hij op juridische stellingen. Hij begon zijn werkzaamheden bij het departement van waterstaat, maar op 1 januari 1906 werd hij benoemd tot commies-griffier van de Eerste Kamer. Hiermee nam, volgens Wittert zelf, zijn politieke loopbaan een aanvang.

Als griffier zag hij in de Kamer de ministeries-de Meester (1905-1908), Heemskerk (1908-1913), Cort van der Linden (1913-1917) en Ruys de Beerenbrouck (1917-1919) optreden. Hij deed zich kennen als een man met geniale ideeën, waardoor hij belangrijk werk achter de schermen kon verrichten. Zo was hij de inspirator van de sociale wetten de door hem zeer bewonderde antirevolutionair A.S. Talma. Zelf zou hij zich bezighouden met de uitvoering van de invaliditeitswet van 1911 en van de ziekte wet van 1913. De plaatselijke Raden van Arbeid, die in deze wetten worden voorgesteld, vormden

¹ Wittert van Hoogland heeft in totaal zeven werken geschreven over zijn geslacht en zijn afkomst. Hiervan is het belangrijkste wel Het Geslacht Wittert, 2 delen, Den Haag, 1914.

z.i. de basis voor een democratische samenwerking tussen werkgevers en werknemers. Een weerslag van deze overtuiging is aan te treffen in zijn brochure "Katholieke Organisatie", waarin hij ook zijn eigen levensprogramma belijdt: "Een edelman kan geen mooiere richting kiezen, dan die welke gericht is op de verheffing van het volk. Christus heeft de wereld een nieuw gebod gegeven, namelijk de naastenliefde. Laten toch vooral de adellijken voorgaan om dit gebod in praktijk te brengen".² Dit ideaal "de verheffing van het volk" zal het motief zijn van zijn politieke stellingname: "De katholieke adel is voorstander van de Christelijke democratie: de adel heeft zich altijd een gevoeld met het volk in den gezamenlijken strijd voor de belangen van godsdienst en kerk en heeft met het volk geleden."³ Welbewust stelde hij zijn rel als aristocraat tegenover het materialisme van de fabrikanten, die zich evenals hij op het katholieke geloof beriepen. Het ontbrak hem echter aan het vermogen om zijn veelomvattende ideeën in de praktijk uit te werken.⁴

De heroprichting van de Nederlandsche Balije van de Orde van Malta, een katholieke tegenhanger van de in 1909 opgerichte Duitse Orde der Johannieters was Witterts eerste initiatief. Deze Balije, door Wittert zelf in het leven geroepen, werd op 27 januari 1911 door de Grootkanselier als Nederlandse afdeling erkend en op 30 maart definitief als orde geïnstalleerd. Prins Hendrik werd het ere-baljuwschap aangeboden en raakte aldus met Wittert bevriend; zij deelden de liefde voor de jacht. Tijdens tochten rond Het Loo en tijdens een gezamenlijke reis naar Zwitserland heeft Wittert de prins van zeer nabij leren kennen.⁵ Ook op zakelijk niveau werkten zij nauw samen in het hoofdbestuur van het Nederlandsche Roode Kruis. Prins Hendrik was voorzitter en Wittert afgevaardigde van de Maltezer Orde. (De Orde werd nl. in 1913 erkend als een vereniging tot hulpverlening in oorlogstijd). De verhouding tussen Wittert en de prins verkoelde echter als gevolg van de invloed die enkele door Wittert scherp gekritiseerde hofkringen op het gedrag van de prins uitoefenen. Een conflict met de prins werd aanleiding van Witterts ontslag in 1917 als lid van het hoofdbestuur van het Roode Kruis.

Als actief lid van de Rooms-Katholieke Staatspartij heeft Wittert de democratische richting gekozen. In De Maasbode van 19 augustus 1913 pleitte hij voor de invoering van het algemeen kiesrecht. Wanneer dit in de grondwet van 1917 tot stand is gekomen, bepleit hij een reorganisatie van de partij in een "Roomsch Parlement", dat beslissingen zou nemen over het te voeren fractie-beleid. Dit parlement zou gekozen worden uit alle binnen de partij bestaande sociale geledingen. Hierdoor stelde hij zich duidelijk op tegenover de werkgeverskringen in deze partij, vertegenwoordigd door L.G.Kortenhorst, H.M.J.Blomjous en de gebroeders Regout. Maar dit betekende niet, dat hij zich op het standpunt van de klassenstrijd stelde; democratie hield voor hem

2 Katholieke Organisatie. Amsterdam, 1914. Rede van Wittert van Hoogland, gehouden in Arnhem en Rotterdam, maart 1914. Inventarisnummer 58, pg. 2367-2368.

3 Katholieke Organisatie. Amsterdam, 1914. Rede van Wittert van Hoogland, gehouden in Arnhem en Rotterdam, maart 1914. Inventarisnummer 58, pg. 2367-2368.

4 Mededeling van Mr.A.J.Sormani tijdens een gesprek op 9 februari 1971, Correspondentie van de 2e afdeling A.R.A. 1972, D 10.5.

5 Jachtherinneringen, door Wittert van Hoogland. Inventarisnummer 84. en Mijn Zwitsersche reis met Hendrik, Prins der Nederlanden, door Wittert van Hoogland. Inventarisnummer 87.

slechts belangenbehartiging voor de arbeiders, geen arbeiders-regering in. In de openingsrede van de R.K.Meeting in Den Haag voor de Tweede-Kamerverkiezingen van 30 juni 1918 wijst hij als voorzitter van de Haagse kieskring in naam van de Christelijke naastenliefde zowel de liberalen als de socialisten af. Op 17 november van hetzelfde jaar leidt hij de katholieke meeting tegen de revolutie in de Houtrusthallen; als een der eersten voelde hij aan, dat de katholieke arbeiders vooralsnog niet revolutiegezind waren. Hij pleitte tevens voor medezeggenschap in de bedrijven en voor vérgaande sociale hervormingen. Het Paasmanifest van 1919, dat de katholieke werkgevers onder de druk van de revolutie-dreiging samen met organisaties uit de boeren- en middenstand en de arbeidersbeweging hadden uitgevaardigd, en op basis waarvan minister Aalberse de sociale wetgeving van Talma trachtte voort te zetten, gaf hem de illusie, dat de tijd van het kapitalisme weldra zou worden vervangen door "een nieuwe economische grondslag, dien men noemen kan: de democratie of volksregeering in het bedrijf"⁶. Het bedrijfsradenstelsel, dat de voorloper zou worden van de latere P.B.O. ondersteunde hij krachtig. Toen hem dan ook het voorzitterschap van de Raad van Arbeid van Den Haag werd aangeboden, nam hij dit met beide handen aan, omdat hij meende hiermee in Talma's geest te handelen: in 1919 nam hij ontslag als griffier van de Eerste Kamer om zich met hart en ziel in het sociale verzekeringswezen te storten. Op 18 oktober 1921 werd hij met algemene stemmen tot voorzitter van de Vereeniging van Raden van Arbeid gekozen.

In 1919 werd Wittert ook lid van de Haagse gemeenteraad; als ex-voorzitter van de R.K.Kieskring leidde hij daar de R.K.S.P.- fractie. Een wethouderszetel wees hij echter af: hij achtte zich daar te jong voor en bovendien was deze functie onverenigbaar met het eerstekamerlidmaatschap dat hem het volgende jaar zou worden toegewezen. Wel werd hij secretaris van de R.K.S.P., die onder voorzitterschap van Baron A. van Wijnbergen stond. Deze was als medelid van de Maltezer Orde met Wittert bevriend geraakt, zozeer zelfs, dat hij de peter werd van een van diens zonen.

In 1921 kwam aan deze goede relatie echter een einde. Van Wijnbergen deed zich kennen als een behoudend man, die de gelijkstelling van de Christelijke school met het openbare onderwijs hoger achtte dan de sociale wetgeving en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Onder geen beding wenste hij zelfs op incidentele punten met de S.D.A.P. samen te gaan, ook al kwam daardoor de coalitie der Christelijke partijen niet in gevaar. De politieke tegenstelling met Wittert vond zijn complement in een conflict in de particuliere sfeer, dat tot een levenslange vete tussen beiden zou leiden. Op 21 maart 1921 nam Wittert van Hoogland ontslag als secretaris van de R.K.S.P. Kort daarvoor had hij in een redevoering "Naar een nieuwe Orde van Zaken" stelling genomen tegen Van Wijnbergen en gepleit voor arbeidersemancipatie in de bedrijven, een samengaan van kapitaal en arbeid "als bij de gildevorming" op basis van het Christelijk solidariteitsbeginsel. Baron van Wijnbergen had hierop geantwoord met een schrijven, gesigneerd door het Nederlands episcopaat, maar mede onder zijn invloed tot stand gekomen: hierin werd een samengaan met de

6 "Naar een Nieuwe Orde van Zaken", redevoering gehouden in Breda, 16 mei 1921. Politieke Redevoeringen (Inventarisnummer 138) pg. 50.

S.D.A.P. ontraden en impliciet het streven van Wittert veroordeeld. Als verzet tegen de verrechtsing van de R.K.S.P. richtte Wittert in 1922 in Den Haag het geheim genootschap de Ultrem-club (naar: Ultimum Remedium- het laatste redmiddel) op. Toen hij in Prof. J.A. Veraart de inspirator van het Paasmanifest van 1919 en de journalist Max van Poll geestverwanten vond, nam hij mede het initiatief tot een landelijke oppositie. Het resultaat hiervan was een "Verbond van Clubs ter Bevordering van de Katholieke Democratische Gedachte "St.Michael", dat op 25 oktober 1924 werd opgericht.⁷ Het verzet van deze beweging leidde uiteindelijk tot het ontslag van Van Wijnbergen, die zich als voorzitter van de R.K.S.P. onmogelijk maakte, en tot een democratische samenstelling van de kieslijst, waarin alle groeperingen zouden worden vertegenwoordigd. Toen Wittert een Tweede-Kamer zetel werd aangeboden weigerde hij, omdat hij daardoor z.i. de schijn van "Streberei" op zich zou laden.

Wittert stond nu op het hoogtepunt van zijn loopbaan. In de Eerste Kamer had hij zich doen gelden als een expert op het gebied van de sociale verzekering en hij de totstandkoming van de ongevallenwet van 1921 heeft hij zeker een rol gespeeld. Tijdens de behandeling van een voorstel tot grondwetsherziening in 1922 trok hij de aandacht met een pleidooi voor de vervanging van de Eerste Kamer door een Organische Kamer, waarin deskundigen als vertegenwoordigers van de verschillende maatschappelijke standen een complement zouden vormen bij de politieke volksvertegenwoordiging van de Tweede Kamer. Hierin gaf hij een radicale uitwerking van de opvattingen, die na de Tweede Wereldoorlog hun weerslag zouden vinden in het centraal overleg. In de Haagse gemeenteraad was hij betrokken bij de subsidiëring van de Koninklijke Schouwburg, waarbij hij een verdraagzaam toneelbeleid voorstond, voerde hij met succes verzet tegen de demping van een groot gedeelte van de Hofvijver ter verbreding van de Hofweg en opponeerde hij tegen een plan tot bouw van het stadhuis op het Spui, daarbij als alternatief de plaatsing op het Alexanderveld stellend.

Door zijn internationale relaties, die hij tijdens zijn werkzaamheden bij het Rode Kruis aanknoopte, was hij voorbestemd om ook in de buitenlandse politiek werkzaam te zijn. De hem in 1915 aangeboden post van gezant bij de H.Stoel kon hij om particuliere redenen niet vervullen. Wel was hij echter voorzitter van de Nederlandse delegatie bij de Interparlementaire Unie, waarvan hij met Dr. W.F.Treub de vergaderingen van 1913, 1916, 1922, 1925 en 1926 bijwoonde. De Volkenbond wilde hij versterkt zien door onderlinge verdragen van de lidstaten. Samen met Treub hield hij een pleidooi voor een internationale tolunie. Fel tekende hij verzet aan tegen het verdrag van Versailles, dat hij veroordeelde als een wraakoefening van Engeland en Frankrijk tegen Duitsland. Ook kwam hij op voor de rechten van de nationale minderheden, waarbij hij vooral ageerde tegen de toekenning van het oorspronkelijk onder de Dubbelmonarchie ressorterende Zevenburgen aan Roemenië.

7 Voor nadere gegevens hierover, zie M.P.Bogaerts, Het Verbond van "St.Michaël", o.c.

In 1926 scheen Wittert de aangewezen man om de post van minister van sociale zaken te vervullen. Particuliere omstandigheden maakten echter zijn verdere politieke loopbaan in de R.K.S.P. onmogelijk. In 1921 scheidde hij na een ongelukkig huwelijk van 16 jaar van Christina Helena barones Snouckaert van Schauburg, een dochter van de hofdignitaris René Charles Edouard Georges Jean, baron Snouckaert van Schauburg, Vergeefs had Wittert gepoogd, een scheiding van tafel en bed te bewerkstelligen. De zorg van zijn drie zoons Ernest, Reindert en Oscar werd aan hem toevertrouwd. Hij zou weldra van hen vervreemd raken. Na vergeefs te hebben gepoogd, pauselijke dispensatie van zijn eerste huwelijk te verkrijgen, hertrouwde hij in 1926 met Maria Elisabeth van Ekeren, aangenomen baronesse von Bonin, en brak hij met de Rooms-Katholieke kerk.⁸ Hij nam ontslag als lid van de Eerste Kamer en van de Haagse gemeenteraad en nam afscheid van de St. Michaëlbeweging. Als gevolg van agitatie tegen zijn persoon van katholieke zijde deed hij ook afstand van het voorzitterschap van de Vereeniging van Raden van Arbeid.

Er volgt nu een ambteloze periode van drie jaar, die Wittert zelf als de gelukkigste van zijn hele leven beschouwt. Hij bracht deze jaren door met reizen door Oost-Europa en Noord-Afrika. Op 22 augustus 1928 werd Witterts vierde zoon Adriaan geboren, de enige, die hij later als de zijne zou blijven erkennen. Het volgend jaar werd Witterts opvolger in de Vereeniging van Raden van Arbeid, J.T.Verschuur, de ministerspost van Sociale Zaken toegekend; zelf nam Wittert toen de voorzittershamer weer in handen, die hij niet eerder neer zou leggen dan op 1 mei 1945, toen hij de pensioengerechtigde leeftijd van 70 jaar had bereikt.

In de oorlogsjaren zag Wittert het als zijn voornaamste taak, de Vereeniging vrij te houden van N.S.B.-invloed. Dit gelukte hem, maar hiervoor moest hij moeizame onderhandelingen met de bezetter aanknopen; zelf werd hij sympathiserend lid van de door hem verafschuwde beweging om aanvallen van deze zijde op zijn persoon de mond te snoeren. Hij meende hiermee te handelen volgens de in 1937 door Colijn opgestelde "Aanwijzingen, gedragslijn voor hoofden van dienst in tijd van bezetting". Zijn medewerkers die overigens zijn goed vaderlanderschap niet in twijfel trokken beschreven hem als "in vele opzichten naief."⁹

Wittert had namelijk, toen in 1939 de oorlog was uitgebroken, partij gekozen voor Duitsland: de opkomst van Hitler herstelde het Duitse nationaliteitsgevoel, dat door het Verdrag van Versailles ten onrechte was vernederd. "Dat de Duitschers zich na jarenlange opgekropte woede over het afschuwelijke onrecht, dat hun was aangedaan, op Frankrijk en Engeland storten, was volkomen begrijpelijk."¹⁰ Daarom geloofde hij, ook al beschouwde hij de Duitse inval in Nederland als een onrechtmatige daad, dat er een modus vivendi met de bezetter mogelijk was. Dit zou dan echter zijn tegengewerkt

8 Zijn uit het tweede huwelijk geboren zoon Adriaan liet hij in 1928 dopen in de Duits-Evangelische kerk.

9 Verklaring van Meindert Honig voor het Tribunaal van Bijzondere Rechtspleging te Amsterdam op 28 september 1946, ingeplakt in inventarisnummer 71, pg. 5320.

10 Zie inventarisnummer 68, pg. 4421.

door de regering in Londen, die "het grootkapitaal" steunde en ten koste van het Nederlandse volk "in bacchanaliën de oorlog vierde." ¹¹ . Hij protesteerde echter ook tegen de razzia's en deportaties door de Duitsers, hetgeen volgens hem "woordbreuk" was. ¹² .

Op grond van zijn sympatiserend lidmaatschap van de N.S.B. werd hij krachtens het Zuiveringsbesluit van 1945 op 28 augustus van dat jaar door de adviescommissie van zuivering van het Militair Gezag verhoord en bij missive van het ministerie van Sociale Zaken van 21 maart 1946, nr. 1431, met verlies van zijn pensioen uit zijn ambt ontzet. Omdat zijn reserves, na een ongelukkig financieel beheer en enige mislukte speculaties reeds vóór de oorlog geheel waren verteerd en omdat tijdens het verhoor ook al zijn huisraad in beslag was genomen, was hij gedwongen te leven van ondersteuning van zijn vroegere ondergeschikten, van de verdiensten van zijn tweede vrouw en van uitkeringen, die zijn zoon Reindert hem vanuit Australië toestuurde. ¹³ . Om eerherstel te krijgen, gaf hij zich aan bij het Tribunaal van Bijzondere Rechtspleging in Amsterdam, dat hem op grond van getuigenissen van zijn ondergeschikten en door hemzelf gevoerde correspondentie, op 6 november 1946 vrijsprak van de beschuldiging, in strijd met het belag van het vaderland gehandeld te hebben. Het ministerie van Sociale Zaken zag in de overwegingen van het Tribunaal geen aanleiding om op zijn eerder genomen beslissing terug te komen, maar kende hem in 1947 een bijdrage tot zijn levensonderhoud toe in de grootte van 70% van zijn pensioen. Bij Koninklijk Besluit van 6 maart 1950, nr. 61, werden de aan Wittert toegekende koninklijke onderscheidingen teruggenomen.

Had Wittert reeds blijken een brief aan B.C. de Jonge in de jaren dertig zijn vertrouwen in de mensheid verloren, ¹⁴ na de oorlog en hetgeen hem in 1945 overkwam, zag hij de wereld slechts rijp voor de ondergang. Volgens hem was er "een revolutie of althans een opstand der horden" uitgebroken, waarbij de socialisten met het grootkapitaal een coalitie waren aangegaan en de katholieken, die reeds vóór de oorlog hun onbetrouwbaarheid hadden getoond, medeplichtig waren. Om dit aan te tonen en om daar zijn eigen idealen tegenover te stellen, schreef en herschreef Wittert zijn memoires. In 1955 trof hem de dood van zijn zoon Adriaan, die na een loopbaan van marinier in Nederlands Indië naar Australië was geëmigreerd.

Wittert van Hoogland stierf op 24 december 1959 in Apeldoorn, waar zijn vrouw op 13 januari 1969 eveneens overleed. Op zijn sterfbed verzoende hij zich met de Rooms-Katholieke kerk.

¹¹ Zie inventarisnummer 68, pg. 4454.

¹² Redevoering van Wittert van Hoogland bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Vereeniging van Raden van Arbeid, 29 Januari 1945, ingeplakt in inventarisnummer 68, pg. 4829-4830 en nr. 71, pg. 5322.

¹³ Tijdens de oorlog nam Reindert dienst bij de Australische luchtmacht en raakte in gevechtshandelingen tegen de Japanners gewond. Nadien vestigde hij zich in Australië.

¹⁴ Brief van Wittert van Hoogland aan B.C. de Jonge, 9 mei 1931. Afschrift in inventarisnummer 62, pg. 3808.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Zeven delen memoires werden echter door Witterts weduwe buiten de overdracht gehouden en werden door haar, blijkens mededeling van haar erfgename, Zr. A. Mulder te Apeldoorn, kort voor haar dood vernietigd. De inhoud zou voor het merendeel betrekking hebben op Witterts tweede huwelijk en op zijn reizen in 1938 en 1939.¹⁵

Na de dood van Wittert van Hoogland werd deze collectie persoonlijke papieren overgedragen aan zijn executeur-testamentair, Mr.A.J.Sormani in Leiden, en door deze in 1963 overgedragen aan het Algemeen Rijksarchief.¹⁶

Inbewaringgeving van een particulier archief, niet in eigendom verkregen

15 Zie Correspondentie van de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief van 1971 D 10.6 en 1972 D 10.5.

16 Zie Correspondentie van de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief van 1963, D 237, en 1972 D 10.5.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Er bestaan in feite twee archieven-Wittert van Hoogland, die beide een eigen structuur hebben: het familie-archief en de collectie van Witterts persoonlijke stukken.

Het eerste werd in 1954 door Wittert van Hoogland aan het Centraal Bureau voor Genealogie geschonken. Naast papieren van zijn voorouders bevat het ook archivalia van de heerlijkheden Hoogland en Hoogmade. Wittert heeft deze collectie uitgebreid met afschriften van in andere familie-archieven en in openbare archiefbewaarplaatsen berustende bescheiden, krante-artikelen en archivalia van verwante geslachten. Uit dit in totaal acht meter bedragende bestand heeft hij zijn gegevens geput voor zeven omvangrijke genealogische werken over het geslacht-Wittert en voor tal van kleinere geschriftjes over zijn voorouders. Omvangrijk in zijn archief zijn de uittreksels uit V.O.C.-rapporten en 17e-eeuwse reisverslagen voor een biografie van Admiraal Wittert.

Het Leeuwendeel van Witterts persoonlijke papieren bestaat uit omvangrijke delen gedenkschriften, waarvan de ontstaansdatum moeilijk te achterhalen is, maar waarvan de meesten stellig na de oorlog zijn geschreven. In 1944 repte Wittert in een brief aan zijn vriend, D.J. van Bruggen, voorzitter van de Verzekeringskamer over "4 boeken, elk van 600 bladzijden" 15) Mogelijk maken de delen "De Gemeenteraad in Den Haag", "De St.Michaelsbeweging in de R.K. Staatspartij" en "De Sociale Verzekering, Opkomst en Verval" (inventarisnr. 1-3) hiervan deel uit. Daarna begon hij in 1950 een nieuwe reeks, die grotendeels is verloren gegaan: vermoedelijk werd zij opgezet als een chronologisch relaas van zijn leven. Gedeelten hieruit zijn ingeplakt in een derde reeks; ditmaal heeft Wittert gestreefd naar een systematische indeling, maar het resultaat is in de inhoud van de delen nauwelijks te bespeuren: de schrijver springt van de hak op de tak en vervalt voortdurend in herhaling. Omdat slechts enkele delen van een inhoudsopgave zijn voorzien, zijn deze memoires moeilijk toegankelijk. Deze verwardheid wordt echter vergoed door een boeiende stijl en een verregaande openhartigheid, die echter bepaald niet altijd een waarborg is voor de betrouwbaarheid van het medegedeelde. De karakteristieken van personen zijn soms niet vrij van aristocratische vooringenomenheid en een enkele maal is er sprake van antisemitisme. Gebeurtenissen na 1940 worden beoordeeld aan de hand van redactionele commentaren in De Telegraaf en De Ochtenpost en van de Nieuwsbrief van zijn geestverwant J.Fabius. Geleidelijk voelt hij echter de behoefte om zijn memoires met bewijsmateriaal aan te vullen, zodat in de laatste door hem samengestelde delen ook in ruime mate correspondentie werd opgenomen, ingeplakt of met een paperclip aan de bladzijden gehecht. Naast deze gedenkschriften heeft Wittert enkele losse dossiers gevormd, die men als aanvullingen kan beschouwen. De omvangrijkste handelen over het onderhoud van zijn oudste zoons en over zijn financiële avonturen.

De aanvulling van 2019 betreft het fotoarchief uit de periode 1916-1930. In de albums zien we vooral het echtpaar Jhr A.F. J. H. Wittert van Hoogland (1878-1967) en A.F.A. gravin Van der Duyn (1893-1969).

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

De collectie persoonlijke papieren is onderverdeeld in 4 afdelingen, waarvan de afdeling Algemeen wel het omvangrijkst is. Hierin zijn de memoires met alle voorstukken, de briefwisseling voorzover zij niet zuiver ambtelijk is, betrekking heeft op andere functies dan wel louter familie-aangelegenheden betreffen - en enige losse stukken, die als documentatie kunnen worden beschouwd, opgenomen. Vóór de memoires ontstane autobiografische fragmenten, ook die, welke Wittert heeft laten drukken, waarvan gedeelten in de memoires zijn verwerkt, zijn onder het hoofd "overige autobiografische aantekeningen" in de afdeling Algemeen van de inventaris opgenomen.

In een aantal delen memoires is een inhoudsopgave opgenomen van zich daarin bevindende brieven. Deze alfabetische staat is nader in de index verwerkt.

De inventaris werd in 1972 voltooid door Drs.J.A.A.Bervoets, chartermeester bij de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief.

In 2019 is nog een aanvulling gekomen dat met name uit foto's van de familie bestaat. Het is beschreven door Elwin Hendrikse van het Nationaal Archief. Het fotoarchief van de familie Wittert van Hoogland bestrijkt de periode tussen 1916 en 1930 en bestaat hoofdzakelijk uit albums. Daarnaast is er een doos met losse foto's en een doos met ingelijste familieportretten. In de albums zien we vooral het echtpaar Jhr A.F. J. H. Wittert van Hoogland (1878-1967) en A.F.A. gravin Van der Duyn (1893-1969).

Adriaan Frederik Joseph Hubert Wittert van Hoogland was van beroep Kapitein jagers ordonnansofficier van koningin Wilhelmina. Hij huwde in 1906 met Renée barones Snouckaert van Schauburg (1886-1975) en in 1918 met Anna Françoise Agnes gravin Van der Duyn.

De fotografie is van hoge kwaliteit en laat goed zien hoe welgestelde families in deze periode met fotografie omgingen, ermee experimenteerden en het medium ontdekten. Er werd door amateurs er flink op los gefotografeerd waarbij het resultaat de ene keer beter is dan de andere. Vastgelegd werden activiteiten rond het huis, uitstapjes en verblijf in buitenhuizen, uitjes met de honden, paarden en ontmoetingen met familie en vrienden. Veel foto's zijn gemaakt bij het huis Gut Sattelbach (Baden bei Wien).

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. ALGEMEEN.

1. AUTOBIOGRAFISCHE AANTEKENINGEN.

A. MEMOIRES.

- 1-3** Eerste stadium.
- 1** "Politieke Herinneringen uit mijn tijd als lid van de gemeenteraad van 's-Gravenhage", over de jaren 1918-1926. Z.j. (ca. 1945), 1 deel
 - 2** "De St. Michaelbeweging in de R.K. Staatspartij", 1918-1941. Z.j. (ca. 1945), 1 deel
 - 3** "Sociale Verzekering. Vereeniging van Raden van Arbeid. Van opkomst en verval," 1918-1945. Z.j. (ca. 1945), 1 deel
- 4-9** Tweede stadium: Memoires, houdende een chronologisch relaas van zijn leven over de jaren 1875-1925. Z.j. (ca. 1950)
- 4** 1875-1905, 1 deel
 - 5** 1912-1915, 1 deel
 - 6** 1915-1918, 1 deel
 - 7** 1919-1922, 1 deel
 - 8** 1923-1925, 1 deel
 - 9** Bijlagen bij inventarisnummer 8: foto's en Ansichtkaarten van Italië en Zwitserland., 1 omslag
- 10-77** Derde stadium.
- 10-22** Memoires over hoofdzakelijk particuliere aangelegenheden. Z.j. (voltooid ca. 1957)
Door Wittert van Hoogland genummerd II, III 1-6 en IV. Het deel, genummerd I (gepagineerd 1-312) en deel III, 5, (gepagineerd 2360-2544) vermoedelijk handelend over resp. zijn voorgeslacht en over zijn tweede vrouw, zijn verloren geraakt. De delen zijn in hoofdstukken onderverdeeld.
- 10** Hoofdstuk I: "Jeugd en Studententijd", gepagineerd 313-708. 1875-ca. 1905, 1 deel
 - 11** Hoofdstuk II: "Mijn eerste huwelijk", gepagineerd 709-1156. 1905-1912, 1 deel
 - 12** Bijlagen bij inventarisnummer 11., 1 omslag

-
- 13** Hoofdstuk II: "Mijn eerste huwelijk",
gepagineerd 1157-1580. 1912-1916, 1 deel
Dit deel bevat voornamelijk aantekeningen over het
Roode Kruis en over prins Hendrik.
- 14** Bijlagen bij inventarisnummer 12., 1
omslag
- 15** Hoofdstuk II: "Mijn eerste huwelijk",
gepagineerd 1581-1792. 1916-1919, 1 deel
Bevat ook aantekeningen over prins Hendrik.
- 16** Bijlagen bij inventarisnummer 15., 1
omslag
Ontbreekt
- 17** Hoofdstuk II: "Mijn eerste huwelijk",
gepagineerd 1993-2359. 1919-augustus
1921, 1 deel
Bevat aantekeningen over zijn echtscheiding, over
de Vereeniging van Raden van Arbeid, over A. van
Wijnbergen en over zijn drie zoons.
- 18** Bijlagen bij inventarisnummer 17., 1
omslag
- 19** Aantekeningen over zijn zoons Réne en
Oscar, gepagineerd 2844-3350. ca. 1915-
1957, 1 deel
Hierin is ingeplakt een afschrift van zijn olografisch
testament. 1959.
- 20** Bijlagen bij inventarisnummer 19., 1
omslag
- 21** ,
Aantekeningen over de doop van prinses
Juliana in 1909
de sollicitatie van Wittert van Hoogland
naar het goeverneursambt te Curaçao in
1915
het Haagse Schuttersgilde Petit St. Hubert,
het Kermisgilde te Haarlem,
Jachtherinneringen met Prins Hendrik uit
1916
het herstel van de Stichting Hoogmade te
Leiden in 1918
de Oranjeclub van 1897 tot 1940
het Adelsboek van 1901 tot 1946
de rehabilitatie van M.F.R. van Vollenhoven
in 1920
de naturalisatie van Graaf Wolf von
Metternich in 1922
en de dood van Willy Wittert van Hoogland
in 1916, 1 deel
Met inhoudsopgave.
- 22** Bijlagen bij inventarisnummer 21.

-
- 23-28** "Politieke Herinneringen" over de jaren 1905-1918, met bijlagen. z.j.
Door Wittert van Hoogland genummerd deel V, 1-4. Een inhoudsopgave van de inventarisnummers 23, 25, en 27 bevindt zich in inventarisnummer 23; inventarisnummer 28 heeft een aparte inhoudsopgave.
- 23** Karakteristieken van diverse politieke persoonlijkheden. z.j., 1 deel
- 24** Bijlagen bij inventarisnummer 23., 1 omslag
- 25** Karakteristieken van de bewindslieden van de kabinetten-de Meester en Heemskerk., 1 deel
- 26** Bijlagen bij inventarisnummer 25., 1 omslag
- 27** Vervolg op de beschrijving van de bewindslieden van het ministerie Heemskerk., 1 deel
- 28** Beschrijving van de 1e wereldoorlog, het kabinet-Cort van der Linden en de formatie van het kabinet-Ruys de Beerenbrouck., 1 deel
- 29-30** "Politieke Herinneringen" over de jaren 1904-1918. z.j.
2 delen
Door Wittert van Hoogland genummerd V. 5-6. Deze delen bevatten beschrijvingen van Witterts griffierschap in de Eerste Kamer en zijn omgang met prins Hendrik.
- 29** Aantekeningen over de jaren ca. 1904-1915
- 30** Aantekeningen over de jaren 1915-1919
- 31-34** Aantekeningen over zijn lidmaatschap van het hoofdbestuur van het Nederlandse Roode Kruis en over zijn omgang met prins Hendrik, 1912-1920. z.j.
(Voltooid in 1953).
Met inhoudsopgave in inventarisnummer 31. Door Wittert van Hoogland genummerd dl VI, 1-2.
- 31** Aantekeningen over de jaren 1912-1916, 1 deel
- 32** Bijlagen bij inventarisnummer 31., 1 omslag
- 33** Aantekeningen over de jaren 1916-1927, 1 deel
Bevat ook een beschrijving van zijn reis naar het Duitse Westelijke front in 1918 en aantekeningen over Koningin Juliana tot 1959.
- 34** Bijlagen bij inventarisnummer 33., 1 omslag
- 35-46** Herinneringen over de Nederlandsche Balije van de

Soevereine Orde van Malta, 1910-1927

Door Wittert van Hoogland genummerd deel VII, 1-6. Hierin bevinden zich ook uitvoerige aantekeningen over de Eerste Wereldoorlog, het Nederlandsche Roode Kruis, Prins Hendrik, de Interparlementaire conferentie van 1916, 1923, 1924, 1925 en 1926, de Rooms-Katholieke Staatspartij en de St.

Michaëlbeweging. Een gespecificeerde inhoudsopgave bevindt zich voorin inventarisnummer 35 op de pagina's A-AAA.

35 Herinneringen over de jaren 1910-1916, 1 deel

36 Bijlagen bij inventarisnummer 35., 1 omslag

37 Herinneringen over de jaren 1916-1918, 1 deel

38 Bijlagen bij inventarisnummer 37., 1 omslag

39 Herinneringen over de jaren 1918-1921, 1 deel

40 Bijlagen bij inventarisnummer 39., 1 omslag

41 Herinneringen over de jaren 1921-1924, 1 deel

42 Bijlagen bij inventarisnummer 41., 1 omslag

43 Herinneringen over de jaren 1924-1925, 1 deel

44 Bijlagen bij inventarisnummer 43., 1 omslag

45 Herinneringen over de jaren 1926-1927, 1 deel

Bevat ook particuliere aantekeningen over zijn tweede huwelijk, 1927-1952.

46 Bijlagen bij inventarisnummer 45., 1 omslag

47-72

"Politieke Herinneringen II", memoires over de jaren 1905-ca. 1955, met bijlagen. z.j.

(voltooid ca. 1955).

Door Wittert van Hoogland genummerd VIII, 1-16. Het betreft o.m. de volgende onderwerpen:

47 Griffierschap der Eerste Kamer, 1905-1919, 1 deel

48 Bijlagen bij inventarisnummer 47., 1 omslag

49 Lidmaatschap der Eerste Kamer, de Rooms-Katholieke Staatspartij, de dood van zijn vader, F.A.D. Wittert van Hoogland, 1920-1922, 1 deel

50 Bijlagen bij inventarisnummer 49., 1 omslag

51 ,

- De Interparlementaire Conferentie van
1922 te Rome,
De Vereeniging van Raden van Arbeid,
de Haagse gemeenteraad,
de Ultremclub,
de Studieen Debatingclub "St. Michaël",
1922-1923., 1 deel
52 Bijlagen bij inventarisnummer 51., 1
omslag
- 53** ,
De Interparlementaire Conferentie van
1923 te Kopenhagen,
de studie- en Debatclub "St. Michaël",
de Vereeniging van Raden van Arbeid,
1923-1924., 1 deel
54 Bijlagen bij inventarisnummer 53., 1
omslag
- 55** Het Verbond van St. Michaël, de Haagse
gemeenteraad, 1924-1925, 1 deel
- 56** Bijlagen bij inventarisnummer 54., 1
omslag
- 57** ,
Reis naar Italië, karakteristiek van Dr. L.G.
Kortenhorst, 1925,
De formatie van het eerste kabinet-Ruys de
Beerenbrouck,
de revolutiedagen van november 1918 in
Den Haag 1918-1925., 1 deel
- 58** ,
Baron A. van Wijnbergen,
reis naar Rome,
de Haagse gemeenteraad, 1921-1922., 1
deel
- 59** ,
De kabinetscrisis van 1923,
de Studie- en Debatingclub "St. Michaël",
de Haagse gemeenteraad, 1923-1925., 1
deel
- 60** ,
Het Verbond van St. Michaël,
de Interparlementaire Conferentie van
1925 te Washington en van 1926 te
Geneve,
kennismaking met zijn tweede vrouw,
1925-1926., 1 deel
- 61** Bijlagen bij inventarisnummer 60., 1
omslag
- 62** ,
Witterts uittreding uit de R.K.Kerk,

- tweede huwelijk,
reizen naar Oost-Europa en Noord-Afrika,
de Vereeniging van Raden van Arbeid,
1927-1932., 1 deel
- 63** Bijlagen bij inventarisnummer 62., 1 omslag
- 64** De Vereeniging van Raden van Arbeid, 1933-1937, 1 deel
- 65** Bijlagen bij inventarisnummer 64., 1 omslag
- 66** De Vereeniging van Raden van Arbeid, 1937-1940, 1 deel
- 67** Bijlagen bij inventarisnummer 66., 1 omslag
- 68** De Tweede Wereldoorlog, 1940-1945, 1 deel
- 69** Bijlagen bij inventarisnummer 68., 1 omslag
- 70** "Nederland na de Wereldoorlog", 1945-1950, 1 deel
- 71** "Na den Oorlog. Mijn persoonlijke ervaringen", 1945-1955, 1 deel
- 72** Bijlagen bij inventarisnummer 71., 1 omslag
- 73** Herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog en de jaren daarna. Met kranteknipsels, 1940-1947. z.j., 1 deel
Door Wittert van Hoogland genummerd deel XIV, 1.
- 74-75** Kranteknipsels over het beleid van de kabinetten Schermerhorn, Beel en Drees, de zuiveringen en het communisme. 1945-1959
3 delen
Door Wittert van Hoogland genummerd XIV, 2-4.
- 74** 1945-1950
- 75** 1950-1958
- 76** 1958-1959
- 77** Schema van de inhoud van zijn memoires, derde stadium, concept. z.j., 1 stuk

B. OVERIGE AUTOBIOGRAFISCHE AANTEKENINGEN.

Het merendeel hiervan is gedeeltelijk in de Mémoires verwerkt.

- 78** Fragmenten van concept-memoires over de jaren 1915-1945. Getypt, geschreven.
z.j. 1 pak
- 79** "Het Haagse Schuttersgilde Petit. St. Hubert", door Wittert, van Hoogland. Gedrukt.
z.j. 1 deeltje

-
- 80** "Herinneringen van het huwelijk van Jhr.Mr. K.B.F.F. Wittert van Hoogland en C.H. Barones Snouckaert van Schauburg", door Wittert van Hoogland. Gedrukt.
Z.j. (ca. 1905) 1 deeltje
- 81** Aantekeningen over zijn eerste vrouw C.H. Snouckaert van Schauburg. Getypt, geschreven.
z.j. 1 omslag
- 82** Uittreksels uit een dagboek, houdende aantekeningen van de diners, gehouden of bijgewoond door Witters van Hoogland en zijn vrouw in de jaren 1910-1916.
z.j. 1 pak
Dit manuscript was vermoedelijk voor uitgave bestemd.
- 83** "Voorspel van den Eersten Wereldoorlog", aantekeningen over de situatie in Europa in 1914.
z.j. 1 pak
- 84** "Jachtherinneringen", met Prins Hendrik in 1916, door Wittert van Hoogland. Gedrukt.
z.j. 1 deeltje
- 85** Stukken betreffende de dood van Willem Wittert van Hoogland in 1916.
z.j. 1 omslag
- 86** Losse aantekeningen over zijn werk in het Nederlandsche Roode Kruis in 1917.
z.j. 1 omslag
- 87** "Mijn Zwitsersche reis met Hendrik, Prins der Nederlanden" in 1917, door Wittert van Hoogland. Gedrukt.
z.j. 1 deeltje
- 88** "Mijn bezoek aan het Duitse Westfront van 27 januari 1918-18 februari 1918" door Wittert van Hoogland. Gedrukt.
z.j. 1 deeltje
- 89** Aantekeningen over de dood van zijn moeder C.M.M. Wittert van Hoogland-Beerenbrock in 1924.
z.j. 1 katern
- 90** Aantekeningen over baron A. van Wijnbergen en het Verbond van St. Michaël in 1925.
z.j. 4 katernen
- 91** Concept-fragmenten van "Bijzonderheden uit het leven van Mr.

B.F.F. baron Wittert van Hoogland," Getypt.
z.j. 1 omslag

92 "Bijzonderheden uit het leven van Mr. K.B.F.F. Wittert van
Hoogland". Anoniem (vermoedelijk door Wittert van Hoogland)
Gedrukt. Amsterdam,
1941 1 deel

93 Kladaantekeningen over Nederland na de bevrijding. Geschreven.
1950 en z.j. 1 pak

94 Concepten van verhandelingen oven Nederland na de Tweede
Wereldoorlog. Geschreven.
Z.j. (ca. 1950) 2 deeltjes

2. BRIEFWISSELING.

95-113 Briefwisseling met onderstaande personen
1894-1957 19 omslagen

95 ,
Alexander, prins der Nederlanden,
"Aristo",
J.R. van Beeck Calkoen,
F.W.H. Beelaerts van Blokland,
Beelaerts van Blokland,
A.C.W. Beerman,
D. Blom,
G. Brom,
J. Bronsveld-Vitringa,
F. Brunt.
96 J.Bijleveld, 1915-1929
97 J.Bijleveld, 1930-1932
98 J.Bijleveld, 1933-1934
99 J.Bijleveld, 1935
100 J.Bijleveld, 1936
101 J.Bijleveld, 1937-1938
102 J.Bijleveld, 1939-1940
103 J.Bijleveld, 1941-1943
104 ,
L.J.M. Damen,
M. Deckers,
C. Dommer van Poldersvelt,
Van Epen,
H.F. Heerkens Thijssen,
F.C. Gerretson,
Jac. van Ginneken,
F.L. Grotekruis,
A. van Hogendorp,
A. van Hugenhpoth tot Aerdt,

- A.M. Hulsman,
Itaro Ishi,
Van Kampen,
J.D. Ketwich Verschuur,
J.H. van Karnebeek,
A.R. Kleyn,
M.J.C.M. Kolkman,
J.A. Laan,
J.A. van Lakerveld,
Landstormcomité "Zuidholland West",
pater W. Loop,
A. Michels van Kessenich,
Mol (rentmeester van Hoogmade),
De Muralt,
"De Nieuwe Post".
105 F. van Nispen tot Pannerden.
106 E. van Nispen tot Sevenaer, H. Obreen.
107 E. van Oppen.
108 ,
J. van Panhuys,
Plaatselijk Comité voor de Katholieke Actie te Den
Haag,
H. Polak,
G. van Rapperd,
Reinalda,
R.N. Roland Holst,
W.D.H. Rosier,
J. Ruys,
W. Ruys de Beerenbrouck,
J.H. Schuurkamp.
109 W.G.A. van Sonsbeeck, 1897-1903
110 W.G.A. van Sonsbeeck, 1904-1908
111 W.G.A. van Sonsbeeck, 1910-1922 en z.j.
112 ,
A.J. Sormani,
Swane,
H.J.M. Taskin,
"De Telegraaf",
C.A.M. van Tets,
M. Tydemann,
E. Vermeer,
A.J. Vermeulen,
F. van Voorst tot Voorst,
J. de Vreese,
J. van de Wal,
A.W. Wichers.
113 ,
J. van Wijhe,
E. Wijnaends van Resant,

Pauline van Wijnbergen,
Von Zeller
en N.N.

- 114** Briefwisseling over de jaren 1945-1955 1 deel
Hierin ingeplakte originelen en afschriften.

- 115** Briefwisseling, los aangetroffen in inventarisnummer 70. 1 pak
Hieronder afschriften van brieven van en aan verscheidene personen in chronologische volgorde achter elkaar overgetypt op losse vellen papier.

3. DOCUMENTATIE.

- 116** Notulen van de maskeradecommissie van het Leidsch Studentencorps voor 1875, opgesteld door E. Baak, 1874-1875
Afschrift door Wittert van Hoogland. 1 omslag
z.j.
- 117** Brochures van J. Victor de Stuers over de plannen van minister D. Regout tot verbouwing van het Binnenhof. Gedrukt. 2 katernen
1913
- 118** "Nationale Eenheid", tijdschrift, uitgegeven door Baron K. van Wijkerslooth. Gedrukt, gestencild. 1 omslag
juni 1940-januari 1941
- 119** Krantenknipsels uit de Maasbode en de Nieuwe Rotterdamse Courant. 1 omslag
1940-1942
- 120** Brief van Hermann Goering aan Winston Churchill, 1946. Afschrift. 1 stuk
Getypt.
z.j.
- 121** Krante-artikelen over de onafhankelijkheidskwestie van Indonesië. 1 omslag
1946-1948

II. FUNCTIES.**1. CANCELLARIUS VAN DE NEDERLANDSCHE BALIJE VAN DE SOEVEREINE ORDE VAN MALTA (1911-1946).**

- 122** Foto's van Wittert van Hoogland, cancellarius van de Nederlandsche Balijs van de Soevereine Orde van Malta. 1911-1930 1 omslag
- 123** Briefwisseling met Dr. Gisb. Brom over de toelating van de Nederlandsche Balijs tot de Orde van Malta en over de uitreiking van het grootkruis van de Huisorde van Oranje aan de Grootmester der Orde, Prins Thun Hohenstein. 1911 1 omslag
- 124** Verslagen van algemene vergaderingen van het Nederlandsche Roode Kruis. Gedrukt. 1914, 1917 1 pak
Wittert van Hoogland had als afgevaardigde van de Orde van Malta zitting in het hoofdbestuur van het Nederlandsche Roode Kruis.
- 125** "Verslag van het Nationaal Comité tot aanbieding van Ambulancetreinen aan Harer Majesteits Regeering." Gedrukt. Z.j. (1915) 1 deeltje
- 126** Briefwisseling over financiële aangelegenheden van de orde. 1917-1924 1 omslag
- 127** Ingekomen rekeningen-courant van de fa. W. Laane te Bergen op Zoom over de door de firma beheerde gelden van de orde. 1917-1925 1 omslag
- 128** Register van de ridders Ie, IIe en IIIe klasse in het Maltezer Kruis van Verdienste, met inwijdingsceremoniën en instructies. Gedrukt, geschreven. 1919-1920 1 omslag
- 129** Briefwisseling met Th. de Groen en F. Frins over schenkingen aan de orde. 1920 4 stukken
- 130** Stukken betreffende de bouw van het Ridderhuis van de orde. Getypt, getekend. 1920-1925 1 omslag
Hierin ook briefwisseling over plantsoenaanleg rond het Roode Kruisziekenhuis in Den Haag. 1925.
- 131** Conceptakte, houdende de vorming van een stichting "Malthezer

Huis" in Utrecht.
z.j.

1 stuk

**2. SECRETARIS EN LID VAN DE ROOMS-KATHOLIEKE
STAATSPARTIJ. (1916-1926).**

- 132** Briefwisseling over de Rooms-Katholieke Staatspartij met:
1916-1923 1 omslag

A.C.E.M. de Groot
A. Laudy
H.J. Mol
M. van Poll
A. Veraart
J.D. Wesseling
A. van Wijnberen

- 133** Krante-artikelen over het beleid van Gedeputeerde Staten van
Gelderland, gevoerd bij de benoeming van een griffier aldaar.
1918 3 stukken

- 134** Kranteknipsels en circulaires betreffende de R.K.S.P.
1919-1936 1 omslag

- 135** "Uitbreiding van de Ouderdomswet 1919 en de belegging van
reserves". Redevoering van Wittert van Hoogland. Gedrukt.
1922 1 katern

- 136** "Twee redevoeringen, uitgesproken door Mr. E.B.F.F. Wittert van
Hoogland" in 1921 en 1925. Gedrukt.
z.j. 1 deeltje

- 137** "De St. Michaëlsbeweging in de R.K. Staatspartij. Waar het om gaat
en waarom het niet gaat". Redevoering van Wittert van Hoogland.
Gedrukt. Den Haag,
1925 1 katern

- 138** "Politieke Redevoeringen" in de jaren 1918-1926, door Wittert van
Hoogland. Gedrukt.
1926. z.j.

**3. VOORZITTER VAN DE VEREENIGING VAN RADEN VAN
ARBEID (1919-1925).**

- 139** Briefwisseling over de Raden van Arbeid met
1922-1940 1 omslag

Keulemans
P. Loeb
A.B. Michielse
en T.J. Verschuur

- 140** Foto van het bestuur van de Vereeniging van Raden Arbeid.
1926 1 stuk
- 141** "Huldiging van Mr. Baron Wittert van Hoogland.... 12 1/2 jaar
voorzitter van de Vereeniging van Raden van Arbeid, op 15 april
1937". Gedrukt.
Z.j. (1937) 1 deeltje
- 142** Notulen van bijeenkomsten van het Dagelijks Bestuur van de
Vereeniging van Raden van Arbeid.
1937-1941 1 deel
Deze door de voorzitter zelf bijgehouden notulen worden na november 1939
door geen ander bestuurslid meer gearresteerd. Notulen uit de tijd vóór 1937
bevinden zich verspreid in Wittert van Hooglands Memoires, inventarisnummers
3, 64 en 66.
- 143** "Van Arbeid en Groei. Uit de geschiedenis van Raden van Arbeid,
1920-1940" door P.L. Gerritse. Uitgave van de Vereeniging van
Raden Arbeid. Gedrukt.
1940 1 deel
Met een voorwoord van Wittert van Hoogland.

4. COMMISSARIS VAN DIVERSE BEDRIJVEN.

- 144** Stukken betreffende zijn voorzitterschap van de Raad van
Commissarissen van de N.V. "Maatschappij voor
Spoorwegmaterieel Walter Hoene".
1922-1948 1 pak
- 145** Stukken betreffende zijn presidentschap van de bestuursraad van
de Ougrée Handelmaatschappij te Den Haag: verslagen van de
firma en briefwisseling.
1923-1955 1 omslag
Deze Handelmaatschappij is een dochteronderneming van de staalonderneming
N.V.Ougrée Marihay te Luik.

5. OVERIGE FUNCTIES.

- 146** Koninklijk Besluit, houdende de benoeming van Wittert van
Hoogland tot secretaris van de Staatscommissie tot onderzoek op
de inwendige organisatie van de Departementen van Algemeen
Bestuur. Afschrift.
1912 1 stuk
- 147** Portretten van Wittert van Hoogland, griffier en lid van de Eerste
Kamer.
z.j. 1 omslag
- 148** Koninklijk Besluit, houdende ontslag van Wittert van Hoogland als

lid-plaatsvervanger van de Centrale Raad van Beroep te Utrecht.
Afschrift.

1919

1 stuk

149

Ingekomen brief van het Kabinet van Buitenlandse Zaken ter begeleiding van een afschrift van een telegram van de acting-secretary of State van de Verenigde Staten aan J.Th.Cremer, Nederlands gezant te Washington, houdende een dankbetuiging voor de steun van de Nederlandse groep van de Interparlementaire Unie aan de Volkenbond.

1919

2 stukken

150-151

Verslagen van bijeenkomsten van de Interparlementaire Commissie. Gedrukt.

1922, 1923

2 delen

150 1922

151 1923

152

"Trois Discours, prononcés par le Baron Dr.Wittert van Hoogland, sénateur, à Copenhague, Washington et Ottawa", in 1923 en 1925. Gedrukt.

z.j.

1 deel

Deze redevoeringen zijn uitgesproken tijdens conferenties van de Interparlementaire Unie.

III. GENEALOGISCHE ACTIVITEITEN.**1. REDACTEUR VAN HET NEDERLANDSCH ADELSBOEK (1903-1946).**

- 153** Briefwisseling van de redactie van het Nedearlandsch Adelsboek met drukkerij W.P. van Stockum en tussen de redactieleden onderling, met bijlagen.
1902-1938 1 omslag
- 154** Krante-artikelen en ingezonden stukken over het Nederlandsch Adelsboek en over adelszaken.
1903-1935 1 omslag
- 155** Onderlinge overeenkomsten tussen de redactieleden over hun beleid t.a.v. het Nederlandsch Adelsboek.
1909-1934 4 stukken
- 156** Stukken betreffende een polemiek met het genootschap De Nederlandsche Leeuw over een publikatie van de genealogie-
Texeira de Mattos in het Nederlandsch Adelsboek van 1917.
Gedrukt.
1918 1 omslag
- 157** "Veertig jaar Nederlandsch Adelsboek". Overzicht van J. Bijleveld met kritiek van Wittert van Hoogland. Gedrukt, getypt.
Z.j. (1943) 1 omslag

2. GENEALOGISCHE PUBLIKATIES.

- 158** Briefwisseling met W.P. van Stockum, drukker, over de uitgave van een boek "De Nederlandsche Adel", met bijlagen.
1912-1914 1 omslag
- 159** Briefwisseling met drukkerij "De IJssel" over de mogelijke uitgave van een oorkondenboek.
1942-1943 1 omslag,
- 160** Briefwisseling met de redactie van "De Nederlandsche Leeuw" over een publikatie over het geslacht Wittert van Hoogland in dit blad.
1903 1 omslag
- 161** Minuut van een brief aan het Centraal Bureau voor Genealogie over onjuistheden in de in het Nederlandsch Adelsboek van 1955 beschreven genealogie-Wittert van Hoogland, Afschrift.
Z.j. (1955) 3 katernen

IV. PARTICULIER.

- 162** Stukken betreffende zijn lidmaatschap van de Leidse jachtvereniging "Nimrod", de Leidse Studentenweerbaarheid "Pro Patria", e.d.
1897-1919 4 stukken
- 163** "Stellingen, ter verkrijging van de graad van doctor in de rechtswetenschap" door Wittert van Hoogland. Gedrukt. Leiden, 1904 1 katern
- 164** Foto, genomen ter gelegenheid van zijn promotiediner.
1904 1 stuk
- 165** Stukken betreffende aan Wittert van Hoogland toegekende ridderorden en andere eerbewijzen.
1908-1939 1 omslag
- 166** Stukken betreffende het beheer van zijn privé-vermogen.
1913-1948 1 pak
- 167** Portret van Wittert van Hoogland, getekend door W. van den Berg.
Karton, 25 x 40 cm.
1919 1 stuk
- 168** Stukken betreffende het onderhoud van zijn zoon Reindert Wittert van Hoogland, scholier aan het internaat te Katwijk en student aan de Gemeentelijke Universiteit in Amsterdam.
1919-1927 1 omslag
- 169** Stukken betreffende het onderhoud van zijn zoon Ernest Wittert van Hoogland, student aan de R.K. Universiteit in Nijmegen.
1923-1927 1 omslag
- 170** Beschikkingen van het Ministerie van Justitie, houdende afwijzing van Wittert van Hooglands verzoek om wijzigingen in zijn wapen aan te brengen.
1923,1924 2 stukken
- 171** Klad brieven aan de fa. Horn & Co. over aldaar geplaatste beleggingen.
1928 1 deeltje
Achterin aantekeningen over zijn reis naar Oost-Europa in 1928.
- 172** Stukken betreffende de aankoop van een huis in Wassenaar.
1930 1 omslag
- 173** Briefwisseling met B.& W. van Den Haag over de mogelijkheid een

- grafplaats te bekomen in het graf van zijn overgrootvader N.C. Wittert van Hoogland, met retroacta.
1866-1941 3 stukken
- 174** Huurakte van een huis in Bussum.
1942 1 katern
- 175** Stukken betreffende een proces tussen Wittert van Hoogland en zijn zoon Ernest om een set zilveren, van het familiewapen voorziene lepels.
1947-1948 1 omslag
- 176-180** Briefwisseling met zijn broer A.F.J.H. Wittert van Hoogland en diens tweede vrouw.
1912-1932 5 omslagen
- 176** 1912-1927
- 177** 1928
- 178** 1929
- 179** 1930
- 180** 1931-1932
- 181-182** Briefwisseling met zijn broer L.F.M. Wittert van Hoogland.
1907-1937 2 omslagen
- 181** 1907-1917
- 182** 1922-1937
- 183** Briefwisseling met zijn familieleden 1 omslag
- B. Beerenbroeck
E.B.Th. Buning
W. de Lannoy
Mevr. C.M.H. Wittert van Hoogland-Van Beerenbroeck
E.B.P.R.G. Wittert van Hoogland
J.M.H. Wittert van Hoogland
M.L.S. Wittert van Hoogland
R.W.C.G.A. Wittert van Hoogland
C.M. Snouckaert van Schauburg
R.C.E.G.J. Snouckaert van Schauburg
N.N.
- 184** Foto's van Wittert van Hoogland.
Z.j. (1880-1940) 1 omslag
- 185** Foto's van zijn zoons, met negatieven.
Z.j. (ca.1910-1925) 1 omslag
- 186** Portretten van familieleden en kennissen.
z.j. 1 omslag
- Het betreft: E.Ch.H. Bönninghausen tot Herinckhove, E.H. le Brom de Vexela, P.F.A. Cremers, F. van Nispen tot Pannerden, M. van Poll, A.C.J. Wittert van Hoogland, F.A.P. Wittert van Hoogland, O.A.E.E.L.J. Wittert van Hoogland, Mgr. W.

Wittert van Hoogland, Mevr. Wittert van Hoogland-Boes, Mevr. C.M.M. Wittert van Hoogland-van Beerenbroeck, Mevr. C.M. Wittert van Hoogland-Snouckaert van Schauburg, K. van Wijkerslooth van Weerdenstijn.

AANVULLING 1987

Dit gedeelte werd door O.R.H. baron Wittert van Hoogland in bewaring gegeven.
De heer Wittert van Hoogland blijft dus eigenaar van de archiefbescheiden

I. ALGEMEEN**1. AUTOBIOGRAFISCHE AANTEKENINGEN****A. MEMOIRES**

- 187** Memoires. Laatste deel van het tweede stadium, 1925-1927, met toevoegingen uit later tijd en schema voor een nieuwe serie.
z.j. (ca. 1950) 1 deel
Dit deel is een vervolg op inventarisnummer 8
- 188-193** Plakboeken, houdende kranteknipsels, hoofdzakelijk uit De Telegraaf, de Apeldoornsche Courant en de Nieuwsbrief.
1954-1959
De serie is aangemerkt als Memoires, serie V. Sommige artikelen zijn van commentaar voorzien
- 188** 1954-1956, 1 band
189 1957, 1 band
190 1958, januari-mei, 1 deel
191 1958, mei-september, 1 deel
192 1958, september-december, 1 deel
193 1959, 1 deel
Dit laatste deel bevatte oorspronkelijk jaartallenlijsten en inhoudsopgaven van oudere memoires. De kranteknipsels zijn over de teksten heen geplakt
- 194** Bijlagen bij inventarisnummers 188-193: Exemplaren van de Nieuwsbrief van J. Fabius.
1957-1959 1 pak
- 195** Officieele stukken betrekking hebbend op vijftientwintig jaar openbaar leven 1904-1929 Particuliere uitgave.
1929 1 deel
- B. OVERIGE AUTOBIOGRAFISCHE AANTEKENINGEN**
- 196** Politieke en sociale opstellen, particuliere publicatie van Wittert van Hoogland.
1920 1 deel
- 197** Kladaantekeningen over Prins Hendrik.
z.j. 1 omslag
- 198** Kladaantekening, houdende een aforisme.
z.j. 1 stuk

- 199** Kladaantekeningen en uittreksels van persartikelen over de politiek na de Tweede Wereldoorlog.
z.j. (na 1948) 1 omslag
Met verwijzingen naar inventarisnummers 71 en 72

- 200** "Mijn standpunt", houdende een uiteenzetting van zijn opinies over het ontstaan van de Tweede Wereldoorlog en de schuldvragen dienaangaande.
z.j. (na 1945) 12 deeltjes

2. BRIEFWISSELING

- 201-202** Briefwisseling.
1912-1949 2 omslagen
- 201** Met: O. van der Aa, 1948-1949; F.M.L. van Geen, juli 1928; Hendrik, Prins der Nederlanden, 1912, 1927; K. van Hoek, 1925; Miklo's Hornyánsky, 1924; A.E.F. Junod, 1937-1941
- 202** Met: W. Kohlsaats Rauschenplat, 1933; mej. F. Kolkman, 1921-1923; A.W.G. van Riemsdijk, september 1917; H.R.M. de van der Schueren, 1922-1948. J.R. Slotemaker de Bruin, 1934-1937; J.A. Veraart, 1920-1929; M.F.R. van Vollenhoven, 1926-1930; n.n. 25 december 1919

3. DOCUMENTATIE

- 203** Brochure, houdende een protest van J.C. van Haeften tegen de ontzegging van zijn lidmaatschap van het Utrechtsch Studenten Corps.
1896 1 deeltje
- 204** Ter documentatie verzamelde artikelen over mr. J.B. Bomans.
1920-1934 1 omslag
- 205** Briefwisseling van Wittert van Hoogland over zijn grieven met jhr. A.W.G. van Riemsdijk, met kranten- en tijdschriftartikelen, houdende kritieken op Van Riemsdijk als toneelschrijver.
1926-1928 1 omslag
- 206** Verzamelde redactionele commentaren van liberale dagbladen op de opinies van J. Bruijsten, redacteur van De Residentiebode.
1927, 1928 2 stukken
- 207** Ter documentatie verzamelde kranteartikelen en brochures over J.A. Veraart.
1927-1930 1 omslag

-
- 208** Ter documentatie verzamelde stukken inzake A.R. Zimmerman, burgemeester van Rotterdam tijdens de revolutiedagen van 1918. 1928-1938 1 omslag
- 209** Dossier, aangelegd door Wittert van Hoogland ter bestrijding van "opzettelijke vervalsing" in de geschiedschrijving over de revolutiedagen van 1918 1928-1938 1 omslag
- 210** Kranteartikelen over conflicten rond een vordering van Burgers Bank op de maatschappij Sodalitas Medicorum van de Orde der Benedictijnen met ingezonden stukken van mr. A.M. de Groot. 1930 1 omslag
- 211** Brochures en kranteartikelen over C.D. Wesseling en de door hem opgerichte Katholieke Volkspartij. 1930 1 omslag
- 212** Open brief nr.1, Brochure van R. Heyne, houdende protesten tegen frauduleuze praktijken van dr. A. Kröller en de Commanditaire Vennootschap Wm.H. Müller & Co. 1931, juli 1 deeltje
- 213** Ter documentatie verzamelde kranteartikelen over de vrijmetselarij. 1934-1941 1 omslag
- 214** "Merkwaardige circulaires", affiches en publicaties van burgemeesters en andere openbare gezagsdragers tijdens de bezetting. 1940-1945 1 omslag
- 215** Kranteartikelen over het koninklijk huis, voorzien van commentaar van Wittert van Hoogland. 1947-1948 4 stukken
- 216** Exemplaren van De wachter, orgaan van de Algemene Nederlandse Bond van Gepensioneerden. 1952-1957 1 omslag

II. STUKKEN BETREFFENDE ZIJN OPENBAAR LEVEN

1. CANCELLARIUS VAN DE NEDERLANDSE BALIJ VAN DE SOEVEREINE ORDE VAN MALTA (1911-1946)

- 217** Stukken betreffende de oprichting van een vereniging tot vorming en instandhouding van een kapitaal ten dienste van het Nederlandsche Roode Kruis en het beheer van de gelden.

1915-1917 1 omslag

- 218** Stukken betreffende de buitengewone vergadering van het Dagelijks Bestuur van het Nederlandsche Roode Kruis over een Koninklijk Besluit tot reorganisatie en een conflict tussen Wittert van Hoogland en generaal Koolemans Beynen.
1917, juni-juli 1 omslag

2. SECRETARIS EN LID VAN DE ALGEMEENE BOND VAN R.K. KIESVEREENIGINGEN EN VAN DE ROOMSKATHOLIEKE STAATSPARTIJ. 1912-1926

- 219** Briefwisseling met J.A. van Hamel naar aanleiding van een ingezonden stuk in De Maasbode tegen aanbevelingen aan katholieken om op kandidaten van de concentratie te stemmen.
1913, mei-juni 1 omslag
- 220** Ingekomen brieven en stukken van de R.K. Kieskring 's-Gravenhage, de R.K. Kieskring Haarlem en de heren W.H. Jansen, A.J.M. Smits, T.J. Verschuur en A.I.M.J. baron van Wijnbergen.
1916-1919 1 omslag
- 221** Stukken betreffende activiteiten van de Algemeene R.K. Propaganda-vereeniging De Katholieke Garde te 's-Gravenhage en de problemen van zijn secretaris H.C. Janssen.
1918-1929 1 omslag
- 222** Stukken betreffende de vaststelling van het reglement van de Algemeene Bond van R.K. Kiesverenigingen.
1919 1 omslag
- 223** Ingekomen brieven met verzoeken om steun en facturen bij Wittert van Hoogland als bestuurslid van een actiefonds van de Katholieke Sociale Actie in Den Haag.
1919-1921 1 omslag
- 224** Kranteartikelen over de afscheidingsbeweging van notaris Cranenburgh en een conflict van H.J.Borghols met het Dordrechtse kiesdistrict over adhesiebetuigingen aan Cranenburgh.
1922, maart-april 1 omslag
- 225** Convocaties voor bijeenkomsten van een op te richten Ultremclub.
1922, november 1 omslag
- 226** Stukken betreffende beraadslagingen van de Studie- en Debatingclub "St. Michaël".
1924-1925 1 omslag

- 227** Ingekomen stukken van organen van de Rooms-katholieke Staatspartij.
1926, februari, maart 1 omslag

3. LID VAN DE HAAGSE GEMEENTERAAD

- 228** Fragment van een plakboek met kranteknipsels over beschuldigingen van W.H. van der Meulen aan Wittert van Hoogland over behartiging van persoonlijke belangen bij beraadslagingen over een arbeidsconflict bij de Haagse tramwegen in de gemeenteraad.
1920, juni-juli. 1 omslag
- 229** Stukken betreffende conflicten over de berichtgeving van De Residentiebode over het Haagse raadslid C.D. Wesseling.
1920-1922 1 omslag
- 230** Briefwisseling van het gemeenteraadslid Wittert van Hoogland met S. Bruijsten, redacteur van De Residentiebode over verschillende kwesties.
1920-1923 1 omslag
- 231** Correspondentie met de redactie van De Nieuwe Courant naar aanleiding van diens berichtgeving over de kandidatuur van Wittert bij de gemeenteraadsverkiezingen in Den Haag.
1923, april. 3 stukken

4. VOORZITTER VAN DE VEREENIGING VAN RADEN VAN ARBEID

- 232** Beschikkingen naar aanleiding van zijn dienstverband als voorzitter van de Vereeniging van Raden van Arbeid.
1920-1931 1 omslag
- 233** Opstellen en redevoeringen over sociale verzekering, particuliere publicatie van Wittert van Hoogland.
1929 1 deel
- 234** De parlementaire geschiedenis der sociale verzekering, particuliere publicatie van Wittert van Hoogland.
1930 1 deel
- 235** Doorslag van een brief aan J.A. Veraart, voorzitter van de Raad van Beheer van de Centrale Onderlinge, over de berichtgeving naar aanleiding van zijn terugtrekking als pas benoemd bestuurslid.
1930 november 1 1 stuk

- 236** Stukken betreffende conflicten tussen Wittert van Hoogland en medebestuurders van organen der sociale verzekering.
1938-1942 1 omslag

5. OVERIGE ACTIVITEITEN

- 237** Koninklijke Besluiten, houdende zijn benoeming en ontslag als adjunct-commies bij het Ministerie van Waterstaat. Afschriften.
1904-1905 1 omslag
- 238** Beschikkingen naar aanleiding van zijn dienstverband als commies-griffier in de Eerste Kamer.
1905-1920 1 omslag
- 239** Ingekomen circulaires van de Haagsche Burgerwacht naar aanleiding van de reorganisatievoorstellen na de revolutie-oproep van Troelstra.
1918, november-december. 2 stukken
- 240** Stukken betreffende een verzoek van Wittert van Hoogland om rectificatie van een bericht in De Tijd naar aanleiding van zijn afwezigheid in een vergadering van de Eerste Kamer.
1924, december - januari 1925 1 omslag
- 241** Stukken betreffende zijn commissariaat van de Buitenlandsche Handelsbank n.v..
1924-1925 1 omslag
- 242** Stukken betreffende zijn ontslag als bestuurslid van de R.K. Leeszaal te 's-Gravenhage.
1925 1 omslag
- 243** Stukken betreffende een transactie met jhr. Lodewijk Stern, met ingekomen krantenbericht over een oplichter Stern van Texel.
1926-1934 1 omslag
- 244** Brieffisseling over zijn terugtrekking als bestuurslid van de Vereeniging "Nederland in den Vreemde".
1927, december - januari 1928 2 stukken
- 245** Ingekomen uitnodiging van de Nederlandsche Bond van Vrijwillige Burgerwachten voor de herdenking van het tienjarig bestaan, met concept-antwoord.
1928, oktober 1 stuk
- 246** Briefwisseling met F.M. Weve, naar aanleiding van diens voordracht van Wittert van Hoogland tot bestuurslid van een op te richten

Kapittel van de Orde van het H. Graf tot voortplanting en behoud van het Roomskatholieke geloof.
1930, maart. 1 omslag

247 Briefwisseling naar aanleiding van verzoeken om inlichtingen als commissaris van de gelijkwideerde n.v. Wereldverkeermaatschappij.
1936-1942 1 omslag
Ontbreekt

III. STUKKEN BETREFFENDE ZIJN PARTICULIER LEVEN

248 Receptieboek ter gelegenheid van zijn huwelijk met E. Snouckaert van Schauburg, later gastenboek en album amicorum, met ingeplakte foto's en knipsels.
1897-1940 en z.j. 1 deel

249 Briefwisseling naar aanleiding van financiële bijdragen aan de Anti Opium Bond, Het Pistoolgezelschap "Colonel Colt", het gezelschap "Operam demus" en H.A.Th. van Dam, pastoor in Den Haag.
1920-1927 1 omslag

250 Stukken betreffende zijn deelname in de nalatenschap van zijn oom O. Beerenbroeck.
1930 1 omslag

251 Ingekomen brieven van het Metropolitaan Kapittel van Utrecht van de Oud-Katholieke kerk over eventuele inbewaringgeving van het archief-Wittert van Hoogland aan het kapittel.
1942-1943 1 omslag

252 Briefwisseling naar aanleiding om verzoeken tot verbetering van zijn pensioenregeling.
1945-1957 1 omslag

253 Stukken betreffende zijn ziekenfondsverzekering en zijn lidmaatschap van een wijkverplegingsorganisatie.
1950-1953 1 omslag

AANVULLING 2019: FOTOARCHIEF

Betreft foto's van met name het echtpaar Jhr A.F. J. H. Wittert van Hoogland (1878-1967) en A.F.A. gravin Van der Duyn (1893-1969)
Geschonken door Karin Koch- Wittert van Hoogland

- 254** Album met familiefoto's, grotendeels amateurfoto's, met een enkele foto gemaakt in een professioneel fotoatelier 1916-1920 1 stuk
Betreft portretten en familiefoto's, bezigheden met de paarden (grote afdruk van een foto waarop een vrouw op een paard te zien is met opschrift 'Lord Kitchener, March 20, 1916' (waarschijnlijk de naam van het (ren)paard) en honden van de familie, uitstapjes ('zwemmen in de IJssel'), verblijf in de buitenhuizen van de familie. Plaatsen die voorkomen zijn Den Haag, Doetinchem, Ruurlo, Oisterwijk, Houthem, Eibergen [volgorde waarin de plaatsen voorkomen]. Fotoalbum half gevuld met afdrukken (waarschijnlijk daglichtdrukken en ontwikkelgelatinezilverdrukken), jaren 1916-1920
- 255** Album met familiefoto's 1919-1920 1 stuk
Betreft foto's van familieleden, bezigheden met de paarden en honden van de familie, uitstapjes, verblijf in buitenhuizen van de familie. Plaatsen die voorkomen zijn kasteel Ruurlo, Groenlo, Eibergen, Tournebride (België?) Concours Hippique), Zwolle, Utrecht, Markhoeve, Heemstede, Haarlem, Bergen aan Zee, Wassenaar [in volgorde waarin de plaatsen voorkomen]. Fotoalbum met stoffen omslag, op achterzijde 'KODAK', insteekbladen met afdrukken (voornamelijk) daglichtdrukken en ontwikkelgelatinezilverdrukken), jaren 1919-1920
- 256-261** Album met familiefoto's van (vakantie)reizen en verblijven in het buitenland 6 stuks
- 256** 1921-1922
Betreft de volgende bestemmingen en data: augustus/september 1921 Remagen, Bonn, Koblenz, Bad Ems, Münster am Stein, Luchs Trauff?, Kreuznach, Felseneck, Rothenfels, Gans; november 1921 Nice, Monte Carlo, Rapallo; februari 1922 'Op weg naar Rome', Passo della Brocca, onbekende plek ('Tussen Folonica en Grosseto'), Rome; maart 1922 Florence, Pisa, Stresa; april 1922 Pallanza, weg naar Locarno; april/mei 1922 Venetië; mei 1922 Baden (bij Wenen); juni 1922 Wenen; juli 1922 Helenental, Ischl, Col de Thurm, Ragatz; augustus 1922 Vitznau. Fotoalbum met handmatig genummerde afdrukken (waarschijnlijk daglichtdrukken en ontwikkelgelatinezilverdrukken)
- 257** 1922-1923
Betreft de volgende bestemmingen en data: augustus 1922 Vitznau, Luzern; september 1922 Baden-Baden; mei-juli 1923 Wenen, Baden bei Wien, Helenental, Silvana; augustus 1923 vertrek Silvana; augustus 1923, reis, 'op weg naar Aix-les-Bains' via Arlbag, Interlaken, Genève; Aix-les-Bains, hotel, renbaan, bloemencorso, bezienswaardigheden. Fotoalbum met handmatig genummerde afdrukken (waarschijnlijk daglichtdrukken en ontwikkelgelatinezilverdrukken)
- 258** 1923-1924

- Betreft de volgende bestemmingen en data: augustus 1923 Aix-les-Bains, bezienswaardigheden, landschap; augustus 1923 vanuit Aix-les-Bains: (op weg naar) Chamonix, Grenoble, Isère; september 1923 Genève, Landeck; oktober 1923-maart 1924 verblijf te Baden bei Wien. Fotoalbum met handmatig genummerde afdrukken (voornamelijk ontwikkelgelatinezilverdrukken)
- 259** **1924-1926**
Betreft de volgende bestemmingen en data: april 1924 Luxemburg; april-mei 1924 Baden bei Wien; juni 1924 Semmering; juni 1924 Baden bei Wien; juli 1924 (op weg naar) Budapest; juli 1924 Baden bei Wien; augustus 1924 (op weg naar) Reichenau; september 1924 Reichenau; september-oktober 1924 Semmering; oktober 1924 Krakau, Warschau; april -juni 1925 Baden bei Wien; juni 1925 Praag, Karlsbad; juli 1925 Baden bei Wien; juli - augustus 1925 Reichenau; oktober 1925 (naar) Budapest; november 1925 Baden bei Wien; april 1926 Baden bei Wien; juni/juli 1926 Reichenau. Fotoalbum met handmatig genummerde afdrukken (voornamelijk ontwikkelgelatinezilverdrukken)
- 260** **1926-1928**
Betreft de volgende bestemmingen en data: juli 1926 Reichenau; 1927 plaatsen onbekend (geen namen meer genoteerd), mogelijk Turkije of Joegoslavië ?; 1928 zonder plaatsnamen, te zien is o.a. Budapest (Hongarije). Fotoalbum met handmatig genummerde afdrukken (ontwikkelgelatinezilverdrukken)
- 261** **1929-1930**
Betreft de volgende bestemmingen en data: januari/februari 1929 Helenental; mei 1929 Füllenberg, Jugendbrunnen; juni 1929 Heiligenkreuz, Radetzky Höhe, Wenen, Helenental; juli 1929 Jugendbrunnen, Sattelbach; halverwege het album ontbreken de plaatsnamen; foto nummer 93 en 94 (bijna achterin) tonen twee opnames van een straatgezicht, van bovenaf gezien, mooie modernistische foto's. Fotoalbum met (deels) handmatig genummerde afdrukken (ontwikkelgelatinezilverdrukken)
- 262** Losse foto's afkomstig van mevrouw Wittert-van Hoogland - Van der Duyn van Maasdam
ca. 1890-1930 1 omslag
Betreft cartes-de-visites portretten en portretten op cabinet card formaat gemaakt door professionele fotografen; verder kiekjes van familieleden, reizen, uitstapjes en verblijven in het buitenland, paarden en honden van de familie
- 263** Losse foto's
ca. 1890-1925 7 stuks
Betreft portretten op cabinet card formaat en groter formaat, gemaakt door professionele fotografen en twee opnames van het huis in Oostenrijk ? [Baden bei Wien]
- 264** Ingelijst materiaal; 4 fotografische portretten en 1 tekening van een landhuis
ca. 1900-1925 1 doos
- 265-266** Losse documenten
ca. 1915-1930 2 omslagen
- 265** Deel 1

BIJLAGEN

INDEX OP PERSONEN EN ZAKEN

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Aalberse, P.J.M.	41, 45, 48, 51, 58, 64, 66
Abramson, A.	64
Aengenent, J.D.J.	17, 30, 43, 55
Adelsboek. Nederlandsch	21
Albarda, A.P.A.J.	115
Albarda, J.W.	60
Alexander, prins	95
Alva, van,	37, 45
Apponyi, A.	51
Aristo, tijdschrift-	95
Arntz, J.	33
Asbeck, H.J. van	35
Asch van Wyck, H. van	11, 13, 14
Asselbergs Cz, J.P.J.	57
Aumary de Mérode.	45, 71
Baak, E.	116
Baden, prins Max van	33
Badoux, Th.P.	30
Bakker, S.R.	10
Barry.Doyle, R.	45
Baud, J.C.	115
Beckers, Mej. D.	15, 16
Beeck-Calkoen, J.R. van	95
Beel, Kabinet-	74, 75
Beelaerts van Blokland, F.W.A.	10, 21, 47, 95
Beelaerts van Blokland, J.	10, 12, 21, 34, 95
Beerman, A.C.W.	95
Berenbroeck, B. van	183
Berenbroeck, C.M.H. van	17, 89, 183
Berenbroeck, O. van	11, 16, 21, 23

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Bereviczy, A. de	62
Berg, W. van den	167
Berkel, Th.L. van	30
Binnenhof, verbouwing,	117
Blom, D. van	10, 95
Blomjous, H.	57
Bloys van Treslong Prins, P.C.	10
Bönninghausen tot Herinckhove, E.Ch.H.	186
Bönninghausen tot Herinckhove, geb. van der Schueren, M. van	115
Borghols,	62, 63
Bosch, A.	29
Bosch van Drakensteyn, I.	72
Brom, G.	95, 115
Brom, Gisb.	35, 123
Brom de Vexela, E.H. le	186
Bronsveld, W.A.P.	115
Bronsveld-Vitringa, J.	95
Bronsveld-Vitringa, S.C.C.	42, 51, 52, 53, 60, 61, 62, 63, 65, 95
Bruggen, J. van	45, 64, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 114, 115
Brunt, F.	95
Budnoz, L. de	62
Buis, Kzn. Y.	64, 65, 68
Buning, E.B.Th.	113
Bureau International de Travail,	45, 66
Buren, C. van den	65
Bylandt, jr. van	11
Bylandt, E. van	21
Byleveld, W.J.J.C.	21, 34, 43, 45, 64, 96-103, 157
Centraal Bureau voor Genealogie	161
Churchill, Winston.	120

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Citters, S. van	33
Cock, A. ter	65
Colijn, H.	13, 25, 33, 37
Constant Rebecque, J.D.C.C.W. de	10
Cordemans, L.	39, 41
Cort van der Linden, kabinet	28
Cremer, J.Th.	149
Cremers, P.F.A.	186
Creutz, C.O.TH.	10, 13
Creutz, J.C.	10, 21
Creutz, Th.	21
Crombrugghe de Picquendale, Ch. de	15, 33, 37
Croy, H. van	10
Damen, L.J.M.	104
Deckers, M.	104
Departement van Algemeen Bestuur, inwendige organisatie.	146
Dobbelmann, P.T.H.M.	33
Does, van der L.P.	68, 114
Does de Willebois, van der	30
Dommer van Poldersvelt, C.	104
Doorn, van	30
Dorth tot Medler, Z. van	33, 38, 39, 40.41, 43, 45, 46, 57
Dorth tot Medler, O. van- geb. Heusch de Bornwoude	13, 35, 39
Drees, kabinet	74, 75
Drees, W.	71
Dresselhuijs, H.C.	30
Duitsland, Westelijk front in 1918.	33, 88
Dumonceau, J.B.	10
Duyl, H.L. van	62, 63, 64, 65, 66
Duyveveldt, G.J.	71
Duynd van Maasdem, A.F.J.H. van der	17

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Epen, van	104
Eversen, Mej. I.	65
Eversen, L.J.	64, 65
Eysinga, W. van	10, 71
Fabius, J.	70, 115
Fock, D.	30
Forster, P. de	62
Frederik, Prins	21
Friedenswarte, ts. "Die-	30
Geen, F.M.L. van	11, 21, 30, 33, 35, 37
Geer van Oudegein, de	115
Gelderland, gedeputeerde staten	133
Geloës, gravin van	12
Gemeenschap, De - ts.	55
Gent, Internationale Tentoonstelling, 1913.	13
Gerretson, C.	104, 114
Gerritse, P.L.	71
Gevers, (ned. gezant in Zwitserland).Th.C.	37
Ginneken, Jac. van	104
Giskra, van (gezant van Oostenrijk Hongarije).	13, 29, 35
Godin de Beaufort, P.A.	10
Goering, Herman.	120
Graaff, C. de	10
Groen, Th. de	129
Groenen, prof.	48
Groeneveld, H.W.	62, 64, 66, 68
Groot, A.C.E.M. de	132
Grotekruis, F.L. van	104
Grotenkruis, J. van	115
Haag,den, Gemeenteraad.	1, 51, 55, 58, 59
Haag,den, Roode Kruis ziekenhuis	130
Haag,den, Schuttersgilde Petit St.Hubert	21
Haarlem, Diocesane Voetbalbond	55

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Haarlem, Kermisgilde	21
Haftmans, O.M.F.	29, 58
Hardenbroek, d'A. van	13, 15
Harts, C.M.	64
Heemskerk, Kabinet	25, 27
Heemskerk, Th.	25, 62
Heerkens Thijssen, H.F.	104
Heerkens Thijssen, J.N.J.E.	13, 33, 49, 50
Hendrik, Prins	13, 15, 21, 29-30, 31-34, 35, 45
Hendrik, Prins (de zeevaarder)	21, 36
Hinlopen Labberton, D. van	15
Hoene, fa. Walter	144
Hoensbruch, Zu	37, 39
Hövell tot Westerflier, E. van	39, 41, 43, 45, 46, 47, 57
Hövell tot Westerflier, O. van	10
Hogendorp, A. van	104
Hogendorp, F. van	10
Holler, R.	14
Hongarije, Algemene Credietbank	64
Honig, M.	66, 68, 69, 72, 114, 115
Hoogmade, stichting- te Leiden	21
Horn & Co. fa.	171
Hugenpoth tot Aerdt, G. van	21, 27, 37, 38, 41, 44, 45, 60, 104
Hugenpoth tot Aerdt, geb. van Voorst tot Voorst, A. van	10, 33
Hulsman, A.M.	104
Indonesië, onafhankelijkheidskwestie	121
Interparlementaire Conferenties (1916-1926).	35, 37, 41, 43, 45, 51, 53, 60, 149-152
Itaro Ishi	104
Jansen, W.	34
Joekes, A.M.	71

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Jonge, B.C. de	10, 15, 33, 37, 39, 45, 62
Jonge Garde, R.K. Propagandaclub de	30
Jorissen, J.W.	39
Juliana, doop van prinses	21
Juliana, koningin	33
Kabinetscrisis, 1923	59
Kampen, van	104
Karnebeek, H.A. van	13, 15, 21, 25, 29, 60, 65
Kartono, Mas Sorro	10
Katholieke Actie, Plaatselijk Comité te den Haag.	108
Keesing, I.G.	64, 65, 68, 71
Ketwich Verschuur, J.D.	10, 104
Keulemans	139
Kleyn, A.R.	104, 115
Kluyver, C.A.	55
Koch, C.J.	66
Kol, H. van	27, 29, 30
Kolk,	64
Kolkman, M.J.C.M.	23, 25, 27, 41, 50, 104
Koolemans Beynen, J.R.	28, 30, 31
Koolen, D.	53, 54, 60, 61
Kortenhorst, J.	115
Kortenhorst, L.G.	57, 71
Kramer, J.A.	64
Kupers, E.	67, 71
Kurvers, G.J.	23, 203, 223
Laan, J.A.	104
Laane, fa. W.	177
Lakerveld, J.A. van	104
Landstormcomité "Zuidholland West"	104
Lange, Chr. L.	30
Langen, J.J. van	66
Lannoy, W. de	113

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Lambertenghi, fr. B.	11, 39, 40, 43, 45
Laudy, A.	132
Leeuwen, W.F. van	23, 30, 32, 36
Legrand, A.	10
Lehman, R.A.L.	31
Leiden, stichting Hoogmade	21
Leidsch Studentencorps, maskerade-commissie 1875	116
Leidse Studentenweerbaarheid Pro Patria	162
Leidse jachtvereniging Nimrod	162
Leopold III, van Belgie	45, 71
Limburg Stirum, J. van	13
Limburg Stirum, M. van	10
Limburg Stirum, Th. van	10
Loeb, P.	139
Loon, E.H. van	32, 33, 34, 35
Loop, W.	104, 114
Lunshof, H.A.	114, 115
Lynden, W.J. van	10
Lynden van Sandenburg, A.F.C. van	10, 29, 45, 46, 48
Maasbode, de	119
Maatschappij van Nederlandsche letterkunde	11, 29
Malta, Nederlandsche Balije van de Soevereine Orde van	35-46
Mandere, H. van der	37
Manders, H.	64, 65, 66, 69
Marchant d'Ansembourg	31
Maury	29
Meester, kabinet de-	
Michaël, Studie- en Debatingclup, St.	51, 53, 59
Michaël, Verbond van St.	55, 60, 90
Michaëlbeweging, St.	2, 41, 43, 137
Michiëls van Kessenich , A.	104

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Michiels van Kessenich , L.	10
Michielse, A.B.	45, 64, 68, 69, 71, 139
Mok, S.	66, 67
Mol.	104
Moll, H.J.	132
Mühlen, van	30, 33
Muller Fzn. S.	29
Muralt, de	104
Nagell, H. van	12
Nakamura, K.	6
Nationaal Comité tot aanbieding van Ambulancetreinen aan Harer Majesteits Regeering	125
Nationale Eenheid, ts.	48
Nederlandsche Leeuw, genootschap de	156
Nettelbladt-von Bonin, L. von	45, 62
Nederlandsche R.K. Federatie van Bonden voor Lichamelijke Opvoeding.	17
"Nieuwe Post De".	104
Nieuwe Rotterdamsche Courant.	119
Nimrod, jachtvereniging	162
Nispen tot Pannerden, F.L.M. van	10, 13, 14, 15, 16, 34, 105, 186
Nispen tot Sevenaer, E. van	106
Nispen tot Sevenaer, O. van	51
Nolens, W.H.	23, 58
Obreen, H.G.A.	10, 106
Oldenburg zu Mechlenburg, E.	62
Oldeneel tot Oldenzaal, A. van	13, 36, 39
Ophorst, A.R.	30, 31, 32, 35
Oppen, E. van	64, 68, 71, 72, 107, 115
Oppen, L.P.J. van	31
Oppenheim, A.S.	29, 62, 64
Oranjeclub (1897-1940)	21

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Oud, P.J.	67
Ouderdomswet 1919	135
Ougrée Handelmaatschappij	66, 145
Pallandt-Neerijnen, L.E. van	10
Panhuys, J. Van	108
Parkherstellingsoorden, Vereeniging	62
Pasquino	114, 115
Patijn, J.A.N.	10, 17, 47, 57
Petit St. Hubert, Schuttersgilde te Den Haag	21, 79
Plemp van Duiveland,	55
Poll, M. van	132, 186
Polak, H.	51, 108
Pop. W.F.	33
Prins, F.	129
Pro Patria, studentenweerbaarheid	162
Quanjer	31, 33
Randwijck, A.J. van	10
Randwijck, J.C. van	10, 27, 45, 66
Randwijck, F.S.K.J. van	10
Rappard, G. van	108
Ravenswaay, C. van	68
Rechteren Appeltern, G.W. van	10
Rechteren Limburg, W.R.A.C. van	10
Regout, L.J.	117
Reinalda	108
Remeyn, A.	68, 69, 71, 72
Renauld	62
Reyersberg Versluys, H. van	15, 30, 33
Revolutiedagen 1918	57
Reysen, N.H.M. van	47
Riemsdijk, van	15, 30, 31, 34
Rinaldi, Mgr. A.	10, 12
Rink, S.	64, 65, 67

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Rodrigues Lopes, L.A.	114
Roland Holst, R.N.	108
Romme, C.P.M.	66
Roode Kruis, Nederlandsche	13, 31-34, 35-46, 86, 124
Rooms Katholieke Oratoriumvereniging	30
Rooms-Katholieke Staatspartij	2, 39-46, 49
Rosen (Duitse legatie in Nederland)	28, 37
Rosier, W.D.H.	108
Rost van Tonningen	13, 31
Roy van Zuydewijn, W. de	71, 114, 115
Royen, A.J. van	10
Royen, J.H. van	51
Rudt, von Collenburg, L.	37, 39
Rutgers, V.	57
Ruys, A.	15, 30, 33, 37
Ruys, J.	108
Ruys de Beerenbrouck, Ch.	13, 31, 35, 108
Ruys de Beerenbrouck, kabinetsformatie 1918,	28, 57
Ryckevorsel, van	31
Saksen, groothertog van,	21, 59
Schade van Westrum	11
Schaepman, H.J.A.M.	23, 149
Schaik, J.R.H. van	30
Schermerhorn, kabinet	74-75
Schimmelpenninck van der Oye, A.	11, 13
Scholtens, A.L.	48, 62, 64, 65, 66, 71, 114
Schueren, H. van der	33, 39, 42, 45, 46
Schuurkamp, J.H.	108
Surtema van Grovestins, J.E.N.	10
Sirtema van Grovestins, J.L.	12
Sirtema van Grovestins, L.J.D.	10
Sirtema van Grovestins, markies van Casa Sirtema,	10

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Slotemaker de Bruine, J.R.	63, 64, 66
Smeth van Alphen, F. de	15
Snoeck Henkemans, G.	68, 71
Snouckaert van Schauburg, C.M.	13, 17, 80, 82, 183, 186
Snouckaert van Schauburg, R.C.E.G.J.	12, 13, 17, 18, 186
Snouckaert van Schauburg, R.	34
Snouckaert van Schauburg, W.	16
Snouckaert van Schauburg, geb.Schultz, W.C.	17
Sonsbeeck, W.G.A. van	10, 109-111
Sormani, A.J.	71, 72, 112
Starhemberg, gravin S.	51, 52
Steenberghe, A.F.M.	11
Steengracht van Heerjansdam, G.	
Stellwagen, A.W.	47
Stockum, W.P. van	71, 153, 158
Stoppelaar, de	38
Struycken, A.A.M.	13, 17, 23
Stryland, M.	71, 115
Strijland, W.A.	115
Sturkop, S.	31
Suchtelen, Mej. C. van	17
Summons, J.P.	45
Swane	112
Taets van Amerongen, J.	17, 18
Taets van Amerongen-Viruly, J.	17
Taskin, H.J.M.	112
Telegraaf, de	112, 114, 115
Tets, H.R. van	10
Tets, C.A.M. van	112
Texeira de Mattos, genealogie	156
Thompson, M.A.	29
Thun Hohenstein, G. prins	11, 39, 123
Toorop, J.H.	17

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Tour de Calvello, J. de la	10, 13, 29, 35
Treub, M.W.F.	60, 62
Tuin, J.	45, 64
Tuyll van Seerooskerken, L. van	15
Tuyll van Seerooskerken van Heeze, S. van	13, 31, 35
Tijd, dagblad De	62
Tydeman, M.	28, 29, 30
Uden, van	66
Ultremclub	51
Utrecht, Centrale Raad van Beroep	148
Utrecht, Malthezer Huis	131
Valkenburg, C.C. van	71, 115
Veraart, J.A.	23, 27, 41, 47, 51, 53, 55, 132
Vereeniging van Raden van Arbeid	3, 17, 51, 53, 62, 64, 66
Vereeniging voor Volkerenbond en Vrede	51, 53
Verkade, E.	48
Vermeer, E.	112, 114
Vermeulen, A.J.	112
Verschuer, B.P. van	10
Verschuur, T.J.	21, 44, 45, 46, 55, 60, 61, 62, 64, 139
Verwey, R.A.	68, 71
Victor de Stuers, J.	117
Vidos, M.	41, 51
Vismans, P.M.	29
Vlaams Comité van den Nederlandschen Bond in Duitschland	55
Volkskrant, De	53
Vollenhoven, M.F.R. van	21, 57
Voorst tot Voorst, J.J.G. van	13, 15, 17, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 45, 46, 47
Voorst tot Voorst, L.F.J.M. van	15, 21, 30, 33, 35, 38, 40, 41, 45, 47, 57

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Voorst tot Voorst, W.C.J.J. van	39, 45
Vorstman, J.B.	37
"Vrede door Recht", Algemeen Nederlandsche Bond,	29, 31
Vredenburg, W.C. van	45
Vreese, J. de	112
Vuuren, A.C. van	51
Wal, J. van de	112
Wansen, Van der	41, 51
Wassenaer van Catwijck, van	13
Wassenaar van Rosande, M. van	21
Weede, A. van	51
Welie, A. van	45, 46
Wense-von Nettelblatt, U. von der	45, 62, 64
Wereldoorlog, Eerste	83
Wereldoorlog, Tweede	68
Werker,	50, 65
Wesseling, C.D.	23, 132
Wetering, Mgr, H. van de	17, 29, 30, 33, 47
Wichers. A.W.	10, 71, 72, 112, 114, 115
Wilhelm II, keizer	35
Willem, prins van Oranje	21, 43, 44
Wittert van Hoogland, A.C.J.	186
Wittert van Hoogland, A.F.E.B.A.E.	71, 72, 115
Wittert van Hoogland, A.F.J.H.	15, 17, 18, 21, 29, 42, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 60, 176-180
Wittert van Hoogland, E.B.F.R.G.	169, 175
Wittert van Hoogland, F.A.P.	49, 186
Wittert van Hoogland, J.M.H.	12, 183
Wittert van Hoogland, L.F.M.	181-182
Wittert van Hoogland, M.L.S.	183
Wittert van Hoogland, N.C.	173
Wittert van Hoogland, O.A.E.E.L.J.	19, 186

<i>Persoon / instelling / zaak</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Wittert van Hoogland, R.W.C.G.A.	114, 115, 19, 168, 183
Wittert van Hoogland, Willy	21, 85
Wittert van Hoogland, Mgr. W.	186
Wittert van Hoogland-Boes, Mevr.	186
Wolff Metternich, F.	10, 13, 21
Wolff Metternich, H.	31, 32, 35, 37, 39
Wyhe, J. van	113
Wijkerslooth van Eerdenstyn, K. van	48
Wijnaends van Resant, E.	113
Wijnbergen. A.I.M.J. van	17, 23, 29, 49, 58, 90, 132
Wijnbergen, Pauline van	113
Ijsel, drukkerij de	159
Zeller, Von	113
Zillisen, H.	30
Zuiveringen 1945	70, 74, 75
Zutphen, J.A. van	64